

Asia: LVM/240/03/2018

Lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi laajakaistatukilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot hallituksen esityksestä

Suomen Seutuverkot Ry toteaa tässä lausunnossa, että ehdotettu lain muutos on erittäin tarpeellinen ja kannatettava, jotta mahdollisimman moni verkon rakentamista vielä suunnitteleva alue ehtisi mukaan hankkeeseen. Suomen Seutuverkot Ry kannattaa lain voimassaolon jatkamista siten, että rakentamiselle on aikaa vähintään vuoden 2020 loppuun saakka, maksuhakemusten määräajan poistoa sekä sähköisen asioinnin säädöksen lisäystä.

Tukihakemuksen jättöaikaa Viestintävirastolle tulee jatkaa vähintään vuoden 2019 loppuun saakka, koska useiden uusien hankkeiden osalta kunnat tekevät päätökset vuoden 2019 talousarviosta päättäessään loppuvuodesta 2018, joten niiden osalta ei tukihakemusta ennetä jättää Viestintävirastolle vuoden 2018 aikana. Siten myös maakunnan liitto voisi julistaa valtion tuen haettavaksi vielä vuonna 2019 uusille hankkeille laajakaistatukilain 6 § mukaisesti. Hankerahoitus monivaiheisine valmisteluineen on kokonaisuudessaan pitkäprosessi ja hankkeet vaativat näin ollen aikaa toteutukseen. Huomioitavaa on myös se, että tulossa oleva maakuntauudistus on siirtynyt vuodelle eteenpäin. Maakuntaliitoilla on siten edelleen mahdollisuus kilpailuttaa uudet laajakaistatukilain mukaiset hankkeet vuoden 2019 aikana.

Huomiot tukiohjelman keston pidentämisestä

Suomen Seutuverkot Ry jäseniltä saadun viestin ja Viestintäviraston kyselyn mukaan uusia Nopea Laajakaista-hankkeesta kiinnostuneita kuntia on runsaasti. Suomen Seutuverkot ry kannattaa tukiohjelman aikataulun jatkamista, sillä se mahdollistaa laajakaistarakentamiseen varatun rahoituksen hyödyntämisen ja myötävaikuttaa Nopea Laajakaista-hankkeen tavoitteiden saavuttamisessa. Nyt esitetty laajakaistatukilain muutoksen tulee käsittää paitsi uudet alkavat ja käynnistyvät hankkeet myös jo vireillä olevat ja käynnistyneet hankkeet. On selvästi tunnistettavissa taloudellisia ja toiminnallisia riskejä nyt käytettävissä olevan aikataulun puitteissa, joiden realisoituminen olisi mahdollista välttää lisääjällä.

Huomiot sähköisestä asioinnista

Muut huomiot

Tämän lisäksi esitämme, että Liikenne- ja viestintäministeriö valmistelee nopealla aikataululla uuden kansallisen tukiohjelman laajakaistarakentamiseen. Nopean laajakaistan rakentamisen tukea tulisi olla saatavissa vähintään vuoteen 2030 saakka, jolloin se tukisi myös komission gigabittiyhteiskunta tavoitetta. Rahoitus voitaisiin kytkeä esimerkiksi laadittavassa kansallisessa laajakaistastrategiassa määriteltäviin tavoitejaksoihin siten, että tuki päätettäisiin vuoden 2025 loppuun asti kerralla ja sen jälkeen toinen jakso olisi vuoden 2030 loppuun saakka.

Julkisen tuen tulisi tulla uudessa kansallisessa tukiohjelmassa tulla pelkästään valtiolta (Viestintävirasto) ilman, että tuen edellytyksenä on kunnan osallistuminen rahallisesti hankkeeseen. Valtio saa kasvaneina verotuloina näihin hankkeisiin osoittamansa valtion tuen takaisin, koska näitä investointeja ei ilman tukea toteuttaisi. Tällä hetkellä usea kunta on kieltäytynyt tukemasta laajakaistarakentamista taloudellisesta tilanteestaan johtuen, jolloin myöskään valtiontukea ei ole voinut saada. Ryhmäpoikkeusasetus mahdollistaa kuitenkin kunnan lisätuen laajakaistahankkeelle, jos kunta niin haluaa (julkisen tuki voi olla enintään 100 % tukikelpoisista kustannuksista). Investoinnit harvemmin asuttujen alueiden valokuituverkkoon eivät tule toteutumaan markkinaehtoisesti ilman tarvittavaa rahoitusta ja julkista tukea. Nämä investoinnit ovat kuitenkin välttämättömiä kansallisesti ja aluetaloudellisesti.

Samppala Aatu
Sunet / Suupohjan Seutuverkko Oy